

GOVERNMENT COLLEGE (AUTONOMOUS), RAJAHMUNDRY

Department of Sanskrit

BOARD OF STUDIES

2024-2025

INDEX

S. NO	Details	Page no.
1	Proceedings of the Principal	1,2
2	Composition of BOS & Board of Studies Meeting	3
3	Agenda	4
4	Continuous Internal Assessment	5,6,7
5	Allocation of Marks	8,9
6	Resolutions	10
7	List of Examiners and Question Paper Setters	11
8	I semester syllabus	12,13,14
9	1 sem question bank	15,16,17,18,19,20
10	I semester model paper	21,22,23
11	II semester syllabus	24,25,26
12	II Semester Question bank	27,28,29,30,31,32
13	II Semester model paper	33,34,35
14	I&II SEM Blue print	36,37
15	Additional inputs	38,39
16	Expected outcomes	40
17	Action plan, best practices	41

Preface

The Department of Sanskrit has its existence since 1873. More than Nine hundred students are learning Sanskrit in this institution. This prestigious institution was sanctioned autonomy from the academic year 2000-01 onwards. Since then the department of Sanskrit has been conducting the Board of studies meeting every year and updating the syllabus keeping the needs for the enhancement of the academic standards of the student community. The department also aims at shaping the personality of the students through these ancient literary and moral values. Keeping these aspects in view this Board of studies is moving ahead in framing the syllabus and other academic programs.

ACADEMIC CELL, GOVERNMENT COLLEGE

(AUTONOMOUS) RAJAHMUNDRY

Proceedings of the Principal, Government College (Autonomous), Rajahmundry

Present: Dr. Ramachandra R.K, M.Sc., Ph.D.

Rc. No. 281/GCRJY/UG-BoS/2024-25 dt. 27.04.2024

Sub: Government College (A), Rajamahendravaram- UG Boards of Studies (BoS)-

Nomination of Members Orders issued.

Ref: 1. UGC Guidelines of for Autonomous Colleges-2023.

2. Proc. Of the VC No: ANUR/ANUR Government College (A) Rajahmundry BOS/2023

Order

The Principal, Government College (Autonomous) Rajahmundry is pleased to nominate the following members to UG Board of Studies to frame the syllabus of Sanskrit subject in all the semesters duly following the norms of the UGC regulations for the Autonomous colleges 2023.

S. NO	NAME	Designation
1	Dr.S. Priskilla	Chairman
2	Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram	Subject Expert
3	Y.Bujji. PRGovt College Kakinada	Subject Expert
4	Dr.KVRB Varalakshmi YN college, Narsapuram	University Nominee
5	Dr.RVkameswarasarma retd lecturer,kovvur	Expert from Industry/Corporate Sector
6	R.V.V.Vandana	Member
7	Dr. K.Dinesh babu	Member
8	.Preethi, 1IMZC	Student Nominee

The above members are requested to attend the BoS meeting in May-2024 and share their valuable views, and suggestions on the following functionalities.

- a) Prepare syllabi for the subject keeping in view the objectives of the college, interest of the stakeholders and National requirement for consideration and approval of the IQAC and Academic Council
- b) Suggest methodologies for innovative teaching and evaluation techniques
- c) Suggest the panel of names to the Academic Council for appointment of Examiners
- d) Coordinate research, teaching, extension and other activities in the department of the College.
- e) Suggest CLO, PLO, PI and subject experts to develop question bank in compliance with Bloom's Taxonomy.

The above said members are requested to bestow their services for the successful organization of the event.

PRINCIPAL
GOVERNMENT COLLEGE (AUTONOMOUS)
RAJAHMUNDRY

Government College (Autonomous), near 'T' Junction, RAJAMAHENDRAVARAM -533105. Ph: (0883)

Government College (Autonomous), Rajahmundry.

Department of Sanskrit

Composition of Board of studies 2024-25

S.No	Name	Designation
1.	Dr. S. Priskilla	Chairman
2.	Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram	Subject Expert
3.	Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada.	Subject expert
4.	Dr .K.V.R.B. Varalakshmi ,Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram.	University nominee
5.	Dr. R.V.Kameswara sarma retd lecturer, kovvur	Industrial nominee
6.	R. V. V. Vandana	Member
7.	Dr. K. Dinesh babu	Member
8.	A. Preethi II MZC	Student nominee

Agenda

Meeting of the Board of studies meeting is held on 06-08-2024 at 10.00A.M in the Department of Sanskrit, Govt. College (A), Rajahmundry with the following agenda.

Agenda:

1. To review and approve the blue print syllabus and model question papers for 1st '2nd semesters.
2. To approve the additional inputs into the curriculum.
3. To approve the internal assessment component.
4. Minimum marks in the internal assessment.
5. Other academic activities of the department.
6. To approve the list of examiners.
7. Any other item with the permission of the chair.
8. Approve the Academic programs proposed for the academic year 2024-25 for I&II Semesters.
9. III & IV Semesters is introduce for CCE Guidelines.
10. Approved the Expected outcomes for I&II Semesters.
11. To approve the 20 percent of additional syllabus in I and II Semesters.

Standard Operating Procedure for Continuous Internal Assessment

(Internal Marks - 50)

The Internal marks in all the courses/subjects will be awarded based on continuous internal assessment made during the semester concerned. For each Courses/subject 50 marks are allotted for internal assessment and 50 marks are allotted for End Semester Examination.

1. Continuous Internal Evaluation (CIA):

It has been decided to introduce Continuous Internal assessment marks for a total of 50 marks, which are to be distributed as follows:

S.No		Component	Distribution of Marks
1	CIE I (after completion of 50% of syllabus)		20
2	CIE II (Online Exam)		10
3	Attendance	Above95% 91% to95% 86% to 90% 81% to 85% 75% to 80% Below 75%	5 4 3 2 1 0 5

Pedagogical Strategies

4	ASSIGNMENT	5
5	Participation or Paper Presentation in Student Seminars/Workshops/Group Discussions/Quiz/Student Study Project/Field Visit/Survey	5
6	Viva-voce	5
	Total	50

Component I : CIE I & CIE II (20+10 = 30Marks)

Two Internal Examinations, out of which one is Mandatorily Online examination, for each

Course shall be conducted for assessment. These examinations will be conducted during August/September (CIE -I) and January/February (CIE- II). CIE-I carries 20 marks and CIE-II carries 10 marks. CIE-I will be conducted after completion of 50% of syllabus. The second internal examination, i.e., CIE-II, which is mandatorily online examination will cover the entire syllabus and consist of 20 multiple choice questions having $\frac{1}{2}$ mark for each question. The sum of both the CIEs will be considered for awarding marks for CIA.

Government College (Autonomous), Rajahmundry

Department of Sanskrit

B.O.S 2024-25

Allocation of marks for 1,2 and 3rd semester of B.A/B.Sc./B.Com/ B voc

Paper	Total marks	Internal marks	Semester end exams	Teaching hours per week	Credits
I Semester Sanskrit	100	50	50	4	3
II Semester Sanskrit	100	50	50	4	3

Approved

1.Dr. S. Priskilla - Chairman.

2 Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram - Subject Expert.

3.Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada. - Subject Expert.

4.Dr .K.V.R.B. Varalakshmi ,Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram. University Nominee.

5.Dr. R.V.Kameswara sarma retd lecturer, kovvur Industrial Nominee.

6.R.V. V. Vandana -Member

7.Dr. K. Dinesh babu - Member

8.A Preethi II MZC Student Nominee.

Government College (A), Rajahmundry.

Department of Sanskrit

Board of studies meeting for the year 2024-25, held on

The Board of studies meeting of the faculty of Sanskrit, Government College(A),is Rajahmundry held on at10a.m. in the Department of Sanskrit under the chairmanship of Dr .S.,Priscilla and passed the following resolutions..

Resolutions:

Resolved to approve new syllabus for 1st and 2nd semesters.

Resolved to approve the existing syllabus and model paper for III Semester.

Resolved to conduct the external examinations for 50 marks and internal exam for 50 Marks for 1,2,3 Semesters.

Resolved to decide minimum 18 marks in CIA.

Resolved to allocate the internal marks (50) as follows - 20 marks for internal written examination,10 for online examination, 5 for assignments,5 for attendants,5 for Student seminars and 5 for viva-voice for 1,2,3 semesters.

Resolved to approve the revised list of Examiners and paper setters.

Resolved to continue the new pedagogical strategies for teaching Sanskrit.

Resolved to approve the academic programs proposed to conduct during this academic year.

Resolved to approve the one credit for SWAYAM,MOOCS online courses.

GOVERNMENT COLLEGE (AUTONOMOUS),RAJAHMUNDRY

BoardofStudiesmeeting2024-25

List of Examiners & Paper Setters.

S. No	Name of the lecturer	College	Service as Lecturer in Degree Colleges (years)
1	Dr. M. Sivaram	Loyola College, Vijayawada	30 Years
2	Dr. D. Ramakrishna	Maris Stella College, Vijayawada	31 Years
3	Dr.M.V.P.B Gangadhar	KJRL DegreeCollege, Bhimavaram.	25 Years
4	Sri O. Rama Rao	Mrs. AVN College, Visakhapatnam.	32 Years
5	Dr K V R B Varalakshmi	Sri Y N College, Narasapur	26 Years
6	P. Uma maheswarao	V. S krishna college Vishakhapatnam	
7	P. Aruna	A. S. D. Womens college kakinada	
8	Dr. P. Sri valli	S. K. R. Women's college rajahmundry	12 Years
9	S. V. P. B. Bullayya charyulu	C. R. Reddy college yeluru	
10	U. Venkata ramana murthy	S. R. R. & C. V. R college vijayawada	

GOVT. COLLEGE (AUTONOMOUS), RAJAMAHENDRAVARAM

SANSKRITSYLLABUS

REVISED UG SINGLE MAJOR SYLLABUS

Academic Year 2024-25)

PROGRAMME: B.A (Honours) in Sanskrit

Major Subject: SANSKRIT

Course 1: POETRY, PROSE & GRAMMER -I

I Learning Outcomes:

प्राचीनसंस्कृतसाहित्यस्वरूपपरिज्ञानम्भवति।

आधुनिकसंस्कृतसाहित्यस्वरूपपरिज्ञानम्भवति।

मौलिकव्याकरणपरिचयःभवति।

II Syllabus: (Teaching Hours: 45)

Unit-1: प्राचीनपद्य साहित्यम् (9h)

धनुर्भङ्गःश्रीमद्रामायणेबालकाण्डे 67 सर्गः

शरणागतरक्षणम् - श्रीमहाभारतेअनुशासनपर्वणि 32 अध्यायः

Unit-2 आधुनिक पद्य साहित्यम् (9h)

महोदयः- मुळ्ळपूडिनारयणशास्त्रिणःपुत्रसंजीवनकाव्ये 2 सर्गः

रामकीर्तिःसत्यव्रतशास्त्रिणःश्रीरामकीर्तिमहाकाव्ये।सर्गः

Unit - 3 गद्य साहित्यम् (9h)

खलोकितःहितोपदेशेसन्धिपरिच्छेदात्

लोकमान्यःश्रीरामनाथशास्त्रिकृतःनिबन्धः

Unit- 4 व्याकरणम् (9h)

अजन्तशब्दाः (देव. कवि, भानु, धातृपितृगो, रमा, मति)

धातवः (भू, गम्, स्था, दृशिर्, लाभ, मुद्, अस्, भाष)

Unit -5 व्याकरणम् (9h)

सन्धयः (अच्-हल्सन्धयः)

समासाः (द्वन्द्व, तत्पुरुषकर्मधारय, द्विगु)

Additional Syllabus:

1.जलमुक् 2.वाक् 3.मरुत् 4.भवत्

III Skill Outcomes:

On successful completion of this course, student shall be able to:

साहित्यकार, ऋषि, कविहृदयविवेचनम्भवति।

मानवीयमूल्यसम्पदनाभिलाषःभवति।

मौलिकव्याकरणज्ञानेनप्रयोगेअर्थात्पठनलेखनवेलासुभाषाशुद्ध्यैप्रयत्नःभवति।

IV References:

Prescribed Sanskrit Text Book I

VCo-Curricular Activities: (Hours for Activity: 15h)

1.Assignment

2.Seminars,Group discussions, Quiz,Debates etc.

3.Invited lectures and presentations on related topics by experts.

Approved

1.Dr. S. Priskilla - Chairman.

2 Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram - Subject Expert.

3.Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada. - Subject Expert.

4.Dr .K.V.R.B. Varalakshmi ,Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram. University Nominee.

5.Dr. R.V.Kameswara sarma retd lecturer, kovvur Industrial Nominee.

6.R.V.V.Vandana -Member

7.Dr. K. Dinesh babu - Member

8.A Preethi II MZC Student Nominee.

I Semester Question Bank

Unit - I

धनुर्भङ्गः श्लोकाः

नृणां शतानि पञ्चाशद्व्यायतानां महात्मनाम् ।

मञ्जूषामष्टचक्रां तां समूहस्ते कथंचन ॥

क्व गतिर्मानुषाणां च धनुषोऽस्य प्रपूरणे ।

आरोपणे समायोगे वेपने तोलनेऽपि वा ॥

विश्वामित्रः सरामस्तु श्रुत्वा जनकभाषितम् ।

वत्स राम धनुः पश्य इति राघवमब्रवीत् ॥१२॥

लीलया स धर्मध्ये जग्राह वचनान्मुनेः ।

पश्यतां नृसहस्राणां बहूनां रघुनन्दनः ॥

आरोपयत्स धर्मात्मा सलीलमिव तद्धनुः ॥

भगवन्दृष्टवीर्यो मे रामो दशरथात्मजः ।

अत्यद्भुतमचिन्त्यं च अतर्कितमिदं मया ॥

जनकानां कुले कीर्तिमाहरिष्यति मे सुता ।

सीता भर्तारमासाद्य रामं दशरथात्मजम् ॥

निबन्धप्रश्नाः

1. रामेण कृतं धनुर्भङ्गं निरूपयत ।
2. धनुर्भङ्गः इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।
3. भगवन्दृष्टवीर्यो मे रामो दशरथात्मजः इति जनकस्य वचनानां पूर्वापर सन्दर्भ विशदयत ।

सन्दर्भवाक्यानि -

1. इदं धनुर्वरं राजन्पूजितं सर्वराजभिः ।
2. नैतत्सुरगणाः सर्वे सासुरा न च राक्षसाः ।
3. दर्शयेतन्महाभाग अनयोः राजपुत्रयोः ।
4. आरोपयत्स धर्मात्मा सलीलमिव तद्धनुः
5. वर्जयित्वा मुनिवरं राजानं तौ च राघवौ ।
- 6 अत्यद्भुतमचिन्त्यं च अतर्कितमिदं मया ।

शरणागतरक्षणम्

श्लोकाः

नवनीलोत्पलापीडचारुवर्णं सुदर्शन ।
 दाडिमाशोकपुष्पाक्ष मा त्रसस्वाभयं तव ॥
 शरणागतं न त्यजेयमिति मे व्रतमाहितम् ।
 न मुञ्चति ममाङ्गानि द्विजोऽयं पश्य वै द्विज ॥
 'यस्तु मे विहितो भक्ष्यः स्वयं देवैः सनातनः ।
 श्येनाः कंपोतान खादन्ति स्थितिरेषा सनातनी ॥
 अस्थिभूतो यदा राजा निर्मासो रुधिरस्रवः ।
 तुला ततः समारूढः स्वं मांसक्षयमुत्सृजन् ॥
 प्रभुत्वं हि पराक्रम्य सम्यक् पक्षहरेषु ते ।
 यदि त्वमिह धर्मार्थी मामपि द्रष्टुमर्हसि ॥
 साधुवृतो हि यो राजा सद्वृतमनुतिष्ठति ।
 किं न प्राप्तं भवेत् तेन स्वव्याजेनेह कर्मणा ॥

1. शरणागतरक्षणम् इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।
2. कपोत न भयं तव इत्युक्त्वा कथं वृषदर्भः शरणागतरक्षणम् कृतवान् ? विवृणुत ।
3. शरणागतेषु चैवं त्वं कुरु सर्व युधिष्ठिर इति भीष्मेनोपदिष्टं वृषदर्भवृत्तं विशदयत ।

सन्दर्भवाक्यानि -

1. दाडिमाशोकपुष्पाक्ष मा त्रसस्वाभयं तव ।
2. मुञ्चैनं न हि शक्यामि राजन् मन्दयितुं क्षुधाम् की निज
3. यदि त्वमिह धर्मार्थी मामपि द्रष्टुमर्हसि ।
4. न मुञ्चति ममाङ्गानि द्विजोऽयं पश्य वै द्विज ।
5. ततस्त्वं मे प्रयच्छाद्य स्वमांसं तुलया धृतम् ।

6. स राजर्षिर्गतः स्वर्ग कर्मणा तेन शाश्वतम् ।

UNIT - II

आधुनिक पद्य साहित्यम्

३. महोदयः

निबन्धप्रश्नाः -

1. 'महोदय' इति पाठ्यभागानुसारं जनानां कुलपतिसहितानां समुद्रयान स्नानादिकं विशदयत ।
2. उदधियान विधान वधानजं श्रवणोत्सवं निरूपयत ।
3. अयमुदात्ततया प्रतिभाति मे इति समुद्रदर्शनानन्तरं कुलपतेः उक्तिं समर्थयत ।

४. रामकीर्तिः

निबन्धप्रश्नाः

1. रामकीर्तिः इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।
2. रामकथायां थाइदेशवासिनाम् आत्मीयभावं विवृणुत ।
3. सत्यवृत्तशास्त्रिणा निरूपितं रामकीर्तिमहाकाव्यस्य आविर्भावं विशदयत ।

५. खलोकितः

निबन्धप्रश्नाः -

1. पाठ्यभागानुसारेण खलोकितेः परिणामं विशदयत ।
2. धूर्तानां वचनानि श्रुत्वा ब्राह्मणः किम् अकरोत् ?
3. “बुभुक्षितः किं न करोति पापं” कथं इति निरूपयत ।

सन्दर्भवाक्यानि -

1. मतिर्दोलायते सत्यं सतामपि खलोकितभिः ।
2. क्षीणा नरा निष्करुणा भवन्ति ।
3. लुब्धो भीरुस्त्वरायुक्तः कामुकश्च न धर्मवित् ।
4. यथा वदन्तीह महाप्रदानं सर्वेषु दानेष्वभयप्रदानम् ।
5. तत्फलं लभते सम्यग्रक्षिते शरणागते ।
6. मददेहेन जीवतु स्वामी ।
7. वरं प्राणपरित्यागः । न पुनरीदृशे कर्मणि प्रवृत्तिः ।

६. लोकमान्यः

निबन्धप्रश्नाः

1. लोकमान्यस्य जीवितविशेषान् विवृणुत ।
2. कांग्रेस् संस्थायां तिलकदलस्य आधिपत्यं कथं जातम् ?
3. रामनाथशास्त्रिणा निरूपितम् तिलकसहाशयस्य भारतदेशस्य स्वतंत्रतायै कृतं योगदानं विशदयत ।

सन्दर्भवाक्यानि -

1. स्वतन्त्रताऽस्माकं जन्मसिद्धोऽधिकारः ।
2. तदा कांग्रेसस्य नामापि न श्रूयते स्म ।
3. नासीत्तत्र काचिदपि क्रान्तिः ।
4. यद्यपि विचारकैः प्रमाणितोऽहमपराधी तथापि निर्दोषोऽस्मि ।

5. संस्थायां तिलकदलस्यैव आधिपत्यं जातम् ।

UNIT - IV

व्याकरणम्

8. अजन्त शब्दाः

(देव, कवि, भानु, धातृ, पितृ, गो, रमा, मति)

9. धातवः

(भू, गम्, ष्ठा, दृशिर्, लभ्, मुद, अस्, भाष)

UNIT - V

व्याकरणम्

10. सन्धयः

(अच् - हल्)

11. समासाः

(द्वन्द्व - तत्पुरुष - कर्मधारय - द्विगु)

GOVT. COLLEGE (AUTONOMOUS), RAJAMAHENDRAVARAM

1ST SEMESTER END EXAMINATION, I B.A., B.SC., B.COM

PAPER - 1 :: SANSKRIT 2024-2025

(MODEL QUESTION PAPER)

TIME : 2 1/2hrs

Marks:50

NOTE : 1. Grammar part should be answered in Sanskrit Devanagari script only.

2. Q.No.1, 9,10 & 11 can be answered either in Sanskrit or in the medium of instruction of the candidate.

Part-A (20Marks)

1.श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत ।

विश्वामित्रः सरामस्तु.. ..राघवमब्रवीत् ॥

2.श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत ।

प्रभुत्व हि... .. द्रष्टुमर्हसि ॥

3.शब्दस्य सम्पूर्णतया रूपाणि लिखत ।

देव

4.शब्दस्य सम्पूर्णतया रूपाणि लिखत ।

मति

5.अधोनिर्दिष्टयोः लकारयोः सर्वाणि रूपाणि लिखत ।

1.भू- लट् (भवति) 2. लभ्-लट् (लभते)

6.चत्वारि सन्धत ।

1.राम + अनुज 2.गै + अकः 3.नव + उदयः 4.परम+ ऐश्वर्यम्

7. चत्वारि विघटयत ।

(1) महाहिः (2) हरये (3) वाणीशः (4) इत्यत्र

8. चतुर्णां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवक्यानि लिखत ।

(1) कृष्णश्रितः (2) राजपुरुषः (3) सिंहभयम् (4) अज्ञानम्

PART-B (30 MARKS)

9. रामेण कृत्वं धनुर्भगडः निरूपयत ।

अथवा

शरणागत रक्षणम् इति पाठ्यभागस्य सारांसम् लिखत ।

10. महोदय" इति पाठ्यभागानुसारं जनानां कुलपतिसहितानां समुद्रयान रु विशदयत । 1X6=6

अथवा

रामकीर्तिः इति पाठ्यभाग सारांसं लिखत ।

11. पाठ्यभागानुसारेण खलोक्तेः परिणामं विशदयत । 1X6=6

अथवा

लोकमान्यस्य जीवित विशेषान् विवृणुत ।

12. द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात । 2X3=6

1. इदं धनुर्वरं राजन्पूजितं सर्वराजभिः ।

2. आरोपयित्वा धर्मात्मा सलिलमिव तद्धनुः।

3. दाडिमाशोक पुष्पाक्षा मात्रसश्वाभयं तव ।

4. यदि त्वमिह धर्मार्थी मामपि द्रष्टमर्हसि ।

13. द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात ।2X3=6

1. मतिर्दोलायते सत्यं सतामपि खलोक्तिभिः ।
2. तत्फलं लभते सम्यग्रक्षिते शरणागते ।
3. स्वतन्त्र्यास्माकं जन्मसिद्धोऽधिकारः ।
4. नाशीतत्र काचिदपि क्रान्तिः ।

Approved

1.Dr. S. Priskilla - Chairman.

2 Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram - Subject Expert.

3.Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada. - Subject Expert.

4.Dr .K.V.R.B. Varalakshmi ,Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram. University Nominee.

5.Dr. R.V.Kameswara sarma retd lecturer, kovvur Industrial Nominee.

6.R.V. V. Vandana -Member

7.Dr. K. Dinesh babu - Member

8.A Preethi II MZC Student Nominee.

Government College (Autonomous), Rajahmundry

Department of Sanskrit

2 sem syllabus

REVISED UG SINGLE MAJOR SYLLABUS UNDER CBCS

(Implemented from Academic Year 2023-24) PROGRAMME: B.A (Honours) in Sanskrit

Major Subject: SANSKRIT

Course 2: POETRY, PROSE & GRAMMER -II

I Learning Outcomes:

1. संस्कृत पद्यकविप्रयोग माधुर्यानुभूतिः भवति ।
2. संस्कृत गद्यकविप्रयोग माधुर्यानुभूतिः भवति ।
3. व्याकरणज्ञानात् लेखनशुद्धिः भवति ।

II Syllabus: (Teaching Hours: 45)

Unit - 1: प्राचीन पद्य साहित्यम्(9h)

1. पाणिग्रहणम् रघुवम्शमहाकाव्ये 7 सर्गः
2. पत्राचनम् -नानाग्रन्थेभ्यः

Unit-2: आधुनिक पद्य साहित्यम् (9h)

1. पन्नाधात्री - श्रीमत्प्रतापरणायने मेवाडकाण्डे 13 सर्गः
- 2.सुखवर्गः -धम्मपदम् (Sanskrit Version of Prof. P. Sriramachandrudu)

Unit - 3: गद्य साहित्यम्(9h)

1. अमोघदर्शनम् - बाणस्य कादंबरीतः
2. चारुचेष्टितम् - कविकोपकलापतः

Unit - 4: व्याकरणम्(9h)

अजन्त शब्दाः (नदी, तनु,वधू,मातृ,वन, फल,वारि, मधु)

धातवः (इष्,लिख्,कृञ्,क्रीञ्,चुर्,रम्,वन्द्,युध्)

Unit - 5: व्याकरणम्(9h)

सन्धयः - (हल्,सन्धिः - विसर्गसन्धिः)

2.समासाः - (अव्ययीभावः, बहुव्रीहि

Additional Syllabus

1.पाणिनिः 2.कौटिल्यः 3.भरतमुनिः 4.भारविः

III Skill Outcomes:

On successful completion of this course, student shall be able to:

1.संस्कृतकवीनां पदवाक्यप्रयोगसरणेरवगतिःभवति।

.संस्कृतकवीनां भावगम्भीर्य परिज्ञानम् भवति।

वाक्यरचनायाम् दोषराहित्यप्राप्तिः भवति।

IV References:

Prescribed Sanskrit Text Book II

V Co-Curricular Activities: (Hours for Activity: 15h)

4.Assignment

5.Seminars,Group discussions, Quiz,Debates etc.

6.Invited lectures and presentations on related topics by experts.

Approved

1. Dr. S. Priskilla - Chairman.
- 2 Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram - Subject Expert.
- 3.Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada. - Subject Expert.
- 4.Dr .K.V.R.B. Varalakshmi ,Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram. University Nominee.
- 5.Dr. R.V.Kameswara sarma retd lecturer, kovvur Industrial Nominee.
- 6.R.V. V. Vandana -Member
- 7.Dr. K. Dinesh babu - Member
- 8.A Preethi II MZC Student Nominee.

पाणिग्रहणम् - कालिदासः श्लोकाः

अथोपयन्त्रा सदृशेन युक्तां
स्कन्देन साक्षादिव देवसेनाम्।
स्वसारमादाय विदर्भनाथः
पुरप्रवेशाभिमुखो बभूव ॥
ता राघवं दृष्टिभिरापिबन्त्या
नार्यो न जग्मुर्विषयान्तराणि ।
तथा हि शेषेन्द्रियवृत्तिरासां
सर्वात्मना चक्षुरिव प्रविष्टा ॥
स्थाने वृता भूपतिभिः परोक्षैः
स्वयंवरं साधुममंस्त भोज्या।
पद्येव नारायणमन्यथाऽसौ
लभेत कान्तं कथमात्मतुल्यम् ॥
परस्परेण स्पृहणीय शोभं
न चेदिदं द्वन्द्वमयोजयिष्यत्।
अस्मिन्द्वये रूपविधानयत्नः
पत्युः प्रजानां वितथोऽभविष्यत् ॥
रतिस्मरौ नूनमिमावभूतां
राजां सहस्त्रेषु तथा हि बाला।
गतेयमात्मप्रतिरूपमेव

मनो हि जन्मान्तरसङ्गतिज्ञम् ॥

हस्तेन हस्तं परिगृह्य वध्वाः

स राजसूनुः सुतरां चकासे।

अनन्तराशोकलताप्रवालं

प्राप्येव चूतः प्रतिपल्लवेन ॥

निबन्धप्रश्नाः

1. 'हस्तेन हस्तं परिगृह्य वध्वाः स राजसूनुः सुतरां चकासे' विशदयत ।
2. अजेन्दुमत्योर्विवाहक्रमं निरूपयत ।
3. पाणिग्रहणम् इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।

सन्दर्भवाक्यानि

1. तथा हि शेषेन्द्रियवृत्तिरासां सर्वात्मना चक्षुरिवप्रविष्टा ।
2. पद्येव नारायणमन्यथाऽसौ लभेत कान्तं कथमात्मतुल्यम् ।
3. अस्मिन् द्वये रूपविधानयत्नः पत्युः प्रजानां वितथोऽभविष्यत्।
4. गतेयमात्मप्रतिरूपमेव मनो हि जन्मान्तरसङ्गतिज्ञम् ।
5. तस्मिन्द्वये तत्क्षणमात्मवृत्तिः समं विभक्तेव मनोभवेन ।
6. कन्याकुमारौ कनकासनस्थावार्द्राक्षिता रोपणमन्वभूताम् ।

3. पत्रार्चनम् - नानाग्रन्थेभ्यः

श्लोकाः

1. बिल्वस्तु मधुरो हृद्यः कषायः पित्तजिगुरुः ।
कफज्वरातिसारघ्नः रुचिकृद्दीपनः परः ॥
अपामार्गस्तु तिक्तोष्णः कटुश्च कफनाशनः ।
अर्थः कण्डूदराघ्नः रक्तहृद्वाहि वान्तिकृत् ॥
तुलसी कटुतिक्तोष्णा तुलसी श्लेष्मवातजित् ।
जन्तुभूतक्रिमिहरा रुचकृद्वातसशान्तिकृत् ॥
हृद्यं वर्ण्यकरं रुच्यं रक्तमांसबलप्रदम् ।
कषायानुरसं स्वादु वातघ्नं वृंहणं गुरु ॥
मरुवः कटुतिक्तोष्मः कृमिकुष्ठविनाशनः ।
विड्वन्धाध्मानशूलघ्नो मान्द्यत्वग्दोषनाशनः ॥
शमी रुक्षा कषाया च रक्तपित्तातिसारजित् ।
तत्फलं तु गुरु स्वादु तिक्तोष्णं केशरञ्जनम् ॥

निबन्धप्रश्नाः

1. पाठ्यभागमनुसृत्य यथेच्छं दशपत्राणां गुणान् निरूपयत ।
2. गणेशाय एकविंशति पत्रार्चनं समर्थयत ।

3.प्राचीन भारतीयानाम् औषधविज्ञानं विमृशत ।

सन्दर्भवाक्यानि

1. श्वासहृद्रोगनाशिनी।
2. कुष्ठां निहन्ति लेपेन प्रभावेण ज्वरं जयेत्।
3. त्वचा विस्फोटशमनी बीजं नेत्रामयापहम्।
4. चक्षुष्यः कुष्ठकण्डूघ्नः प्रलोपाद्विषमन्यथा ।
5. चक्षुष्यो मुकुलस्तस्यास्तत्पुष्पं कफवातजित्।

29

UNIT - II

आधुनिक पद्य साहित्यम्

3. पन्नाधारी

ओगेटि परीक्षित् शर्मा

निबन्धप्रश्नाः

- 1.'दृष्ट्वा तत् शोभनं दिव्यं रेजे पन्ना प्रहर्षिता' कथम् इति विशदयत ।
2. कथं पन्ना राणावंशपरित्राणं चक्रे ?
- 3.राष्ट्रनिष्ठायाः पन्नायाः पुत्रत्यागं निरूपयत ।

सन्दर्भवाक्यानि

- 1.सर्वेषां हृदयस्थानं पेदे चारित्र्यशोभिनी।
- 2.एकरूपमवाप्यैतौ रेजाते कंजकुड्मलौ।
- 3.श्रुत्वा सर्वे परं हृष्टाः दास्याः प्रेम विलोक्य च।
4. स्तनपो बालकः सत्यं रक्षितव्योऽस्ति साम्प्रतम्।
- 5.राष्ट्रनिष्ठा सदाचारा पुत्रत्यागेन मानिनी।
- 6.राजभक्त्या स्वपुत्रं तं वीरबलस्य ददौ प्रियम् ॥

4.सुखवर्गः - पुल्लेल श्रीरामचन्द्रुडु

निबन्धप्रश्नाः

1. सुखवर्ग इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।
2. सुखवर्गानुसारं सुखजीवनरहस्यं प्रकटयत ।
3. कीदृशं सत्पुमांसं भजेत ? विशदयत ।

30

UNIT - III गद्य साहित्यम्

5.अमोघदर्शनम् - बाणभट्टः

1. चन्द्रापीडमहाश्वेतयोर्मेलनं, तस्याः वृत्तान्तं च विशदयत ।
2. चन्द्रापीडस्य कादम्बरीदर्शनमुद्दिश्य विलिखत ।
3. अमोघदर्शनम् इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।

सन्दर्भवाक्यानि

1. अशेषपूजनीया चेयं जातिः ।
2. भगवन् ! गृहाण तवायमात्मजः ।
3. सखे ! सुखमुपदिश्यते परस्य ।
4. अतिगर्हितेनाकृत्येनापि रक्षणीयान् सुहृदसून् मन्यन्ते साधवः।
5. सुहृत्प्राणरक्षादक्षिणार्थमयमञ्जलिः ।
6. कथमात्मसुखार्थिनी पाणिं ग्राहयिष्यामि ।
7. दर्शनात् प्रभृति परवानयं जनः।

6.चारुचेष्टितम् - विश्वासः

1. चारुचेष्टितम् इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।
2. वृन्दा, नन्दा, नीला गृहेषु कृष्णस्य चेष्टितं वर्णयत ।
3. को जानीते को जानीते परमपुरुष तव महिमानम् ? विशदयत।

सन्दर्भवाक्यानि

1. वरोऽपि नागच्छति, वराहोऽपि नागच्छति।

2. अहो, तस्य अविनयः वर्णयितुमेव अशक्यः ।
3. तत् ज्ञात्वा आगतं किल कृष्णस्य वानरसैन्यम् ... ।
4. पार्श्वे स्थित्वा हसति अयं नवनीतचोरः ।
5. दोहनार्थं यदा गच्छामि, धेनवः पादेन मां प्रहरन्ति ।
6. चोरचेष्टितानि...। किं कृतवान् मम पुत्रः तादृशं कार्यम् ?
7. अम्ब ... किमर्थम् आहूतवती? किमर्थं मम निद्राभङ्गं कृतवती ?

31

UNIT-IV

व्याकरणम्

अजन्त शब्दाः (नदि,तनु,वधु,मातृ,फल,वन,वारि,मधु)

धातवः (

Unit - 5: व्याकरणम्(9h)

1.सन्धयः - (हल्,सन्धिः - विसर्गसन्धिः)

2.समासाः -अव्ययीभावः, बहुव्रीहि

1B.A/B.sc/B.Com DEGREE EXAMINATIONS

CBCS/SEMESTER SYSTEM

SANSKRIT

SEMESTER II

Time 3 hrs

Max Marks 50

PART-A.(20MARKS)

पञ्चप्रश्नानांसमाधानंलिखत । 5×4=20

1.श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखत ।

ता राघवं.... प्रविष्टा ॥

2.श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखत ।

अपामार्गस्तु.....वान्तिकृत् ॥

3.नदी शब्दः

4.वन शब्दः

5.सन्धत्त ।

- 1.विद्वान् +लिखति 2.सुप्+अन्तः3.सुगन्+ईशः4.शिवः+अहम्
6.विघटयत ।
1.तल्लयः2.वागीशः3.कुर्वन्नेव4.हरिं वन्दे
7.विग्रहवाक्यं लिखत ।
1.कृष्णश्रितः2.राजपुरुषः3.सिंहभयम् 4.अज्ञानम्
8. इष् - लट्- इच्छति, लिख् - लृट् - लेखिष्यति

33

Section - B (30 Marks)

- 9.पाणिग्रहणम् इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत। 6 M

अथवा (or)

प्राचीन भारतीयानाम् औषधविज्ञानं विमृशत ।

10. राष्ट्रनिष्ठायाः पन्नायाः पुत्रत्यागं निरूपयत। 6 M

अथवा (or)

सुखवर्ग इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत।

- 11.अमोघदर्शनम् इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत। 6 M

अथवा (or)

वृन्दा, नन्दा, लीला गृहेषु कृष्णस्य चेष्टितं वर्णयत ।

12. .द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात ।

अ. तथा हि शेषेन्द्रियवृत्तिरासां सर्वात्मना चक्षुरिवप्रविष्टा।

आ.गतेयमात्मप्रतिरूपमेव मनो हि जन्मान्तरसङ्गतिजम्।

इ.कुष्टां निहन्ति लेपेन प्रभावेण ज्वरं जयेत्।

ई.सर्वेषां हृदयस्थानं पेदे चारित्र्यशोभिनी। ।

- 13.द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात ।

अ. भगवन् ! गृहाण तवायमात्मजः ।
आ.सखे ! सुखमुपदिश्यते परस्य ।
इ.वरोऽपि नागच्छति, वराहोऽपि नागच्छति।
ई.अहो,तस्य अविनयःवर्णयितुमेव अशक्यः

34

Approved

- 1.Dr. S. Priskilla - Chairman.
- 2 Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram - Subject Expert.
- 3.Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada. - Subject Expert.
- 4.Dr .K.V.R.B. Varalakshmi ,Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram. University Nominee.
- 5.Dr. R.V.Kameswara sarma retd lecturer, kovvur Industrial Nominee.
- 6.R.V. V. Vandana -Member
- 7.Dr. K. Dinesh babu - Member
- 7.A Preethi II MZC Student Nominee.

Government College (Autonomous), Rajahmundry

Department of Sanskrit

Blue print

I,II semester end examination Sanskrit 2024-2025

Time: 2 ½ Hrs

Total marks: 50

PART-A

Answer any five questions. Each question carries 4 marks. 5x4=20

Question	Topics	Nature	Marks
Q 1, Q2	Unit-1	Translation	4,4
Q 3, Q4	Unit- IV	Conjugations	4,4
Q 5	Unit- IV	Tenses	4

Q 6	Unit- V	Joining of words	4
Q 7	Unit-V	Disjoining of words	4
Q 8	Unit-V	Compounds	4

36

PART - B

Answer all questions. Each question carries 6 marks 5x6=30

Question	Topics	Nature	Marks
Q 9	Unit-1	Essay questions	6
Q 10	Unit- II	Essay questions	6
Q 11	Unit- III	Essay questions	6
Q 12	Unit- I&II	Annotations	6
Q 13	Unit- III	Annotations	6

Approved

1. Dr. S. Priskilla - Chairman.
2. Dr. MVB Gangadhara Rao KGRL College, Bhimavaram - Subject Expert.
3. Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada. - Subject Expert.
4. Dr. K.V.R.B. Varalakshmi, Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram. University Nominee.
5. Dr. R.V. Kameswara sarma retd lecturer, Kovvur Industrial Nominee.
6. R.V.V. Vandana - Member
7. Dr. K. Dinesh babu - member
8. A Preethi II MZC Student Nominee.

37

Government College (Autonomous), Rajahmundry

Department of Sanskrit

Board of studies 2024-25

Table of additional inputs

s.no	semester	Additional Input	Justification
1.	I	Sabdhas -3	These are added aiming at the improvement of language skill in writing and speaking the Sentences effectively.

2.	II	Sabdās -1	This is added aiming at the improvement of language skill in writing and speaking the Sentences effectively.
----	----	-----------	--

Approved

- 1.Dr. S. Priskilla - Chairman.
- 2.Dr.MVB Gangadhara Rao KGRLcollege, Bhimavaram - Subject Expert.
- 3.Smt. Y. Bujji PR Government college Kakinada. - Subject Expert.
- 4.Dr .K.V.R.B. Varalakshmi ,Lecturer in Sanskrit YN College, Narasapuram. University Nominee.
- 5.Dr. R.V.Kameswara sarma retd lecturer, kovvur Industrial Nominee.
- 6.R.V.V.Vandana - Member
- 7.Dr.K.Dinesh babu - member
8. Preethi II MZC Student Nominee.

Government College (Autonomous), Rajahmundry.

Department of Sanskrit.

Board of studies 2024-25

S. No.	Paper code	Paper	Expected outcome
1	SAN111	Sanskrit 1 st Semester (poetry & Grammar)	To have knowledge on language and literature of Sanskrit various genres of Sanskrit literature. To have knowledge about the ancient Sanskrit literature - the grammar aspects of poetry. Inculcation of moral values through teaching of Sanskrit poetry and other literature - such as subhashitas, Panchatantra stories etc.

			To improve functional communication skills in Sanskrit language.
2	SAN 112	Sanskrit 2 nd semester (Prose & Grammar)	<p>have knowledge on the ancient and modern proseTexts in Sanskrit-with emphasis on the prescribed ones</p> <p>To have knowledge on the writing styles of different writers in Sanskrit.</p> <p>To enrich Sanskrit vocabulary for better understanding and better communication.</p> <p>To appreciate the uses of Sanskrit language in modern world and to apply the knowledge. Acquired to make basic conversation and basic writing in Sanskrit.</p>

40

Government College (A), Rajahmundry

Department of Sanskrit

Academic programs proposed for the acadamic year 2024-25

SN	NAME OF THE PROPOSED ACTIVITY	MONTH
1	SANSKRIT DAY CELEBRATION	AUGUST
2	NATIONAL WORKSHOP	SEPTEMBER
3	KALIDASA JAYANTI	NOVEMBER
4	GUEST LECTURES - 2	DECEMBER
5	FIELD TRIP	JAUARY
6	SRIPANCHAMI	FEBRUARY
7	REVIEW OF SANSKRIT POETS, AND LITERATURE	FEBRUARY

--	--	--

Best practices

1.	Sanskrit club
2.	Magazine
3.	Sloka patanam
4.	Remedial coaching
5.	Student,teaching, learning assessments
6.	Monthly review of the book
7.	Exchange program (Extension Activities)
8.	Field trip
9.	MOU's